

УДК 658.5

Гупка В. - ст. гр. БМ-52

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНКИ ФАКТОРІВ ЗОВНІШНЬОГО І ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ФІРМИ

Науковий керівник: ст. викл. Гевко В.Л.

Жодна виробнича система не функціонує у вакуумі, вона знаходиться в сильно диференційованому середовищі. Зовнішнє середовище включає всі сили й організації, з якими фірма зіштовхується у своїй повсякденній і стратегічній діяльності. Буквально все, що можна назвати поза фірмою, може бути включене в це поняття, оскільки всі елементи середовища можуть чинити на неї вплив. Середовище ніколи не буває стабільним. І кожна організація не тільки повинна знати своє середовище "існування" і природу його змін, але звичайно і вміти реагувати на ці зміни: невдача в пристосуванні до середовища виліється в невдалий бізнес взагалі.

Динамізм та високий ступінь невизначеності чинників зовнішнього середовища значно ускладнюють процедури розробки та прийняття управлінських рішень. Тому, керівники як закордонних, так і вітчизняних підприємств гостро відчують потребу в систематичній, оперативній та всебічній інформації про стан та можливі зміни, які відбуваються у зовнішньому середовищі. Разом з тим, в реальній практиці більшість українських підприємств не приділяють належної уваги чинникам зовнішнього середовища, що значною мірою обумовлено недостатньою розробленістю теоретичних та методологічних основ організації її дослідження з урахуванням національної, регіональної та галузевої специфіки.

Необхідно відзначити, що значна кількість розробок в області дослідження зовнішнього середовища організації приділяє основну увагу вивченню лише окремих її чинників. Разом з тим, сучасна ринкова ситуація потребує комплексного дослідження зовнішнього середовища на основі інтеграції різноманітних економічних, соціально-політичних, правових та технологічних аспектів.

Для того щоб визначити стратегію поведінки організації та втілити цю стратегію в життя, керівництво повинне мати поглиблену уяву про тенденції розвитку зовнішнього і внутрішнього середовищ. При цьому зовнішнє середовище, поряд із внутрішнім, вивчається стратегічним управлінням в першу чергу для того, щоб розкрити ті загрози та можливості, які організація повинна враховувати при визначенні своїх цілей та задач, при їх досягненні, а також для більш ефективного використання свого потенціалу.

Дійсно, своє призначення фірма формулює в умовах певного складу, структури і стану зовнішнього середовища, що визначають систему можливостей фірми із задоволення певних потреб ринку, а внутрішнє середовище організації є джерелом життєвої сили фірми. Воно вміщує в собі той потенціал, що дає можливість організації функціонувати, а, отже, існувати і виживати у певному проміжку часу.

Тому для створення ефективної системи стратегічного управління компанії перш за все необхідно провести стратегічний аналіз ситуації, що склалася в зовнішньому та внутрішньому середовищах підприємства. Дані, отримані за такого аналізу, відіграють роль так званої бази для визначення загальної концепції та способів управління фірмою.